

Bijlage 8.3 Uitwerking groenstructuur op kernniveau

Historische wegen in de kernen, ontsluitingslinten

De historische wegen in de kern zijn vaak de belangrijkste structuurdragers van een dorp. Met name de oude bebouwing is hierlangs gerangschikt waardoor het voor een groot deel de identiteit van de kern bepaalt. In tegenstelling tot de meeste nieuwe wegen hebben de oude wegen een duidelijke relatie met de ondergrond. Het is daarom voor de leesbaarheid van de opbouw van de dorpen erg belangrijk de historische wegen zo herkenbaar mogelijk te laten zien in het dorp.

- Historische wegen op oeverwallen: kleinschalig karakter versterken;
- Monumentale bomenrijen beschermen en versterken;
- Aanplant toekomstige monumentale bomenrijen op oude verbindingswegen;
- Historische wegen in komgronden: openheid benadrukken;
- Continuïteit in bomenrijen van binnen naar buitengebied.

De historische ontsluitingslinten worden benadrukt door het toepassen van doorgaande of onderbroken boomstructuren. Daar waar geen boomstructuur mogelijk is wordt met een ander type beplanting de structuur in stand gehouden. De accenten liggen vooral op volledig uitgegroeide bomen op plaatsen waar daar ruimte voor is. De relatie met het buitengebied zal worden versterkt door het toepassen van kruidenrijke bermen.

Historische wegen in de kernen, dorpscentrum

Oude wegen en pleinen in de kern hebben een stenig karakter. Historische bebouwing met enkele groene plekken van tuinen, solitaire bomen zijn hier vaak beeldbepalend.

- Op locaties waar de historische bebouwing het straatbeeld bepaalt, versterkt een aaneenschakeling van losse groene plekken de structuur;
- Waardevolle bomen in tuinen en historische elementen ondersteunen;
- Monumentale bomenrijen beschermen en versterken;
- Historische elementen langs structuur benadrukken.

De historische wegen in het dorpscentrum worden benadrukt door het toepassen van een doorgaande of onderbroken boomstructuren. Daar waar geen boomstructuur mogelijk is wordt met een ander type beplanting de structuur in stand gehouden. De accenten liggen vooral op volledig uitgegroeide bomen op plaatsen waar daar ruimte voor is. Belangrijke punten binnen het dorpscentrum zoals de kerk en de markt worden geaccentueerd met hoogwaardige inrichting zoals vormbomen of een aantrekkelijke beplanting. Daarnaast wordt aandacht besteedt aan kleuraccenten door het gebruik van bollen en vaste planten.

(Dorps of buurt)parken

De parken die een functie hebben voor het gehele dorp of een hele wijk, vallen onder deze categorie buurtparken. Deze parken hebben vaak een belangrijke functie voor spelen of bepalen voor een groot deel de identiteit van het dorp, zoals bij het plantsoen bij Buren.

- Groen afstemmen op verblijfs- en gebruiksfunctie;
- Veiligheid en netheid vergroten door robuuste groenstructuren met open karakter.

Begraafplaatsen

Begraafplaatsen hebben ook een belangrijke functie voor het gehele dorp, maar hebben een minder openbaar karakter als de buurtparken. Ze zijn vaak gedeeltelijk gesloten en een bepaalde mate van beslotenheid en een intieme sfeer is gewenst. Daarnaast ligt de nadruk op rust en bezinning. Een belangrijke wijze van gebruik is wandelen.

- Groen langs randen om begraafplaats af te schermen van buitenwereld;
- Monumentaal en ingetogen karakter versterken.

Op begraafplaatsen staat het gebruik van hoogwaardig materiaal en een verzorgde uitstraling centraal. Daarbij wordt voldoende aandacht besteedt aan de historische uitstraling. De beplanting op begraafplaatsen is zoveel mogelijk gesloten waarbij ingetogen accenten worden toegepast.

Bijzondere objecten en bijbehorende terreinen

In verschillende de kernen zijn diverse losse bijzondere (historische) objecten te vinden die een belangrijke functie hebben als identiteitsdrager en oriëntatiepunten in de gemeente.

- Groen bij historische objecten zoveel mogelijk afstemmen op oorspronkelijke functie, zoals bv schootsveld bij stadswallen en molenbiotoop bij molens;
- Representatief en ondersteunend groen om bijzondere objecten zoals artistieke kunstwerken meer nadruk te geven.

Groene woonwijken

In de vooroorlogse wijken is geen sterke planmatige opzet aanwezig. In de woonwijken uit de jaren '80 en '90 is als reactie op de rechte lijnen van de jaren '50-'70 vaak een kronkelige structuur aanwezig met veel landschappelijk groen zoals bosplantsoenen om een spontaan karakter te creëren. Voor de oriëntatie is het belangrijk de ontsluitingsroutes van de wijken te blijven benadrukken. Naast de beperkte oriëntatie leidt de grote hoeveelheid groen vaak tot problemen in het onderhoud en de overzichtelijkheid van de wijk.

- Begeleiding verkeer: continuïteit en hiërarchie versterken in wijkontsluitingswegen, andere straten minder benadrukken;
- Bosplantsoenen open houden;
- Speelplekken openheid geven.

In deze groene wijken staat het aanbrengen van hiërarchie en eenduidigheid in de beplantingskeuze centraal. Binnen dit type wijk komen ruime plantvakken voor met bomen van de 2de grootte en daar waar voldoende ruimte is zijn bomen uit de 1^e grootte aanwezig als accent. In de zogenaamde bloemkoolwijken worden zoveel mogelijk zichtlijnen in stand gehouden om het ruimtelijk gevoel te versterken.

Compacte woonwijken

Woonwijken uit deze periode hebben een rechtlijnig karakter met een compacte bouw. De woningen staan vrij dicht op elkaar (vaak geschakeld). Hoewel er niet veel groen bij de woningen is zijn er wel grotere grasvakken met bomen, hofjes.

- Behoudt openheid bij grasvakken met bomen;
- Enkele vakken met sierwaarden op cruciale plekken, zoals entrees of zitplekken;
- Pleksgewijs enkele bomen van 1^e grootte toepassen.

Moderne woonwijken

De moderne woonwijken hebben een heldere structuur en hiërarchie en het groen is hierbij ondersteunend en vaak gericht op een de gebruiksfunctie. Daarnaast is natuurlijk het jonge karakter van de beplanting beeldbepalend. Soms zijn enkele oude structuren opgenomen in de nieuwe wijk, zoals een oude bomenlaan. Binnen de moderne wijk wordt openbaar groen zoveel mogelijk aaneengesloten zodat een robuuste structuur ontstaat. Ook is inpassing van duurzame toepassingen zoals ruimte voor water ingepast in de wijk, de groenstructuur heeft hier een ondersteunende en versterkende rol in

- Begeleiding verkeer: continuïteit en hiërarchie versterken;
- Versterken van duurzame en klimaat-gerelateerde inpassingen;
- Groen afstemmen op gebruiksfunctie.

Werkomgeving

Op de bedrijventerreinen wordt het gebruik van het groen voornamelijk bepaald door de begeleiding van het verkeer. Daarnaast is soms groen aanwezig als uitlopmogelijkheid en heeft een waardevolle toevoeging aan de natuurwaarde.

- Groen afstemmen op begeleiding verkeer en vergroten toegankelijkheid voor vrachtverkeer;
- Representatief groen om bedrijven mooi aanzicht te geven;
- Inpassing van beplanting die biodiversiteit verhogen;
- Landschappelijk groen langs buitenrand gebruiken om landschapsbeeld zo min mogelijk te verstoren en eventueel als recreatieve zone.

Het openbaar groen in de werkomgeving kenmerkt zich door de eenheid in beplanting waarbij robuust plantmateriaal toegepast wordt zoals gras, kruiden, bomen, hagen en gesloten beplanting. Binnen de werkomgeving wordt de relatie met het buitengebied zoveel mogelijk benut zodat de beplanting ecologisch aantrekkelijk wordt. De zichtlocaties binnen de werkomgeving worden benadrukt met beplanting/ boomstructuren.

Speeltuinen

Elke kern in de gemeente Buren heeft minimaal één speelplek. Deze speelplekken liggen vaak aan de rand van een woonwijk en worden door lokale speeltuinverenigingen beheerd. Het groenonderhoud blijft bij de gemeente in beheer.

- Nadruk op scheiding verkeer en speelplek;
- Plantensoorten aanpassen op gebruik door kinderen;
- Veiligheid en netheid versterken door openheid.

Groenzone

Op enkele plaatsen heeft het buitengebied zo'n sterke relatie met de kern dat het opgenomen is als groenzone. Vaak betreft het een uitloopgebied voor de inwoners. Deze is opgenomen in de karakteristiek-tekeningen als 'groenzone'.

- Landschappelijke sfeer benadrukken door met beplanting aan te sluiten op landschap;
- Ecologische waarden versterken, door bv. ecologische oevers aan te leggen langs watergangen;
- Historische elementen versterken;
- Beleefbaarheid van het landschap vergroten door toegankelijkheid te bevorderen en voorzieningen te creëren (zoals uitzicht- en rustplekken).

Buitengebied

Het Landschapsontwikkelingsplan is gericht op de grotere inpassing van het buitengebied en de karakteristieken van het rivierenlandschap. Vanuit dit groenbeleid wordt hier op ingehaakt, maar worden de details beperkt tot de hoofdstructuren en het groen in de kernen. Het landschap waarin de gemeente Buren zich bevindt is aangemerkt als Nationaal landschap Rivierengebied. Het landschap kenmerkt zich door de verschillende bodemtypen en hoogte verschillen van kommen, oeverwallen en stroomruggen. De geschiedenis van het rivierengebied is nog op veel plaatsen terug te zien in de vorm van dijken, overlaten en oude meanders. Voor het buitengebied van Buren de volgende punten van belang:

- Open houden landschappelijk open kommen;
- Accentueren van overgangen en onderscheid tussen kom en oeverwallen;
- Kwaliteitsverbetering oeverwallen (beplanting);
- Ruime aandacht voor cultuurhistorie.